

KDE ZAČÍNÁ NEBE A PEKLO

(Olomouc, 4.2.2024)

I.čtení: evangelium podle Lukáše, 16,19-31

II.čtení: evangelium podle Jana 3,16-21

Onehdy se mě někdo zeptal, jak často kážu o pekle.

Musel jsem se zamyslet, a nakonec si přiznat, že velmi zřídka.

Má to svůj důvod, který se vám pokusím vysvětlit.

Kdysi nějaký vzdělaný člověk udělal průzkum a spočítal, že ve středověké Francii 9 z 10 kázání (aspoň z těch, která se nám dochovala) se zabývalo barvitým líčením pekla, které čeká na všechny, kdo nebudou žít podle Božích (nebo církevních?) řádů. 9 desetin kostelních promluv plamenně bouřilo o tom, jak Bůh potrestá všechny hříšníky.

O Boží milosti nebo o odpuštění hříchů nebyla skoro ani zmínka.

Dovolím si tvrdit, že podobný výsledek by se ukázal, kdyby někdo takovýto rozbor provedl i v jiných zemích té doby, včetně zemí Českých. Jsem přesvědčený, že to bylo po celé Evropě stejné.

Martin Luther byl tím, kdo připomněl (skoro jako by vykopal archeologický nález), že zvěst Bible je v první řadě dobrou zprávou, cizím slovem „evangelium“, o Boží lásce k nám a o Božím odpuštění, které přinesl Pán Ježíš Kristus, které zaplatil obětí vlastního života a které potvrdil zmrtvýchvstáním.

Evangelium zdůrazňuje, že Pán Bůh nestvořil svět k tomu, aby ho s gustem zase zlikvidoval a všechny hříšníky (protože všichni jsme hříšníci) naházel do plamenů pekelných.

Evangelium naopak jasně ukazuje, že Bůh mnohem raději odpouští než odsuzuje. A že každý, kdo je nešťastný ze svých vin, od nich může být osvobozen. I ten, kdo něco ve svém životě zpackal, nemusí se už trápit, ale může začít znovu, od začátku, s čistým štítem – očištěný od zlé minulosti obětí Pána Ježíše Krista. Jako by se narodil znovu. Takhle to Ježíš vysvětloval vzdělanci Nikodémovi, když za ním jednou přišel v noci na výzvědy. Můžeš se narodit znovu z Ducha.

Pozor, to není reinkarnace, neustálá a skoro nekonečná recyklace duše do nových a nových životů a osobností, oddělených smrtí těla, nýbrž nový začátek v tomto jedinečném životě.

To, co jsem v životě zmastil, může být vynulováno. To je evangelium, Boží nabídka člověku. Jestliže se svými vinami předstoupíme před Boha, jestliže jich litujeme, Bůh se slitovává a odpouští – pro lásku k nám, vyjádřenou obětí Jeho vlastního Syna Ježíše.

Z Boží strany nic nebrání tomu, abychom se všichni nastěhovali do nebeských příbytků, které Pán Ježíš – jak řekl svým učedníkům – připravil po svém nanebevstoupení.

Takže – řekneme si – vlastně žádné peklo není potřeba! Stačí jen nekonečný ráj – vždyť přece tohle je nabídka, která se neodmítá. Kdo by nechtěl takový dárek – smazání vin a nový začátek s čistým štítem.

Jenže to má háček. Peklo stále existuje!

Bible je v tomto naprosto jednoznačná – počítá jak s nebem, tak s peklem.

Bohužel – a to v doslovném významu tohoto výrazu – jsem přesvědčen, že Pánu Bohu je skutečně líto, že někteří lidé se nasměrují raději do záhuby než do života.

Samozřejmě teď zapomeňme na populární obrázky pekla, jak bývají v televizních pohádkách ☺. Podívejme se například do podobenství, které jsme přečetli a které vysvětluje, jak to s tím peklem je.

Peklo i nebe totiž začínají už tady na zemi, v našem životě.

Jestliže žijeme jen sami pro sebe, staráme se jen sami o sebe, děláme ze života peklo všem kolem nás, a nakonec i sobě. Pokud s tím nepřestaneme a nezalutujeme svého sobectví, bude tohle peklo pokračovat až na věčnost.

Jako u toho bohatce z podobenství. Nerozhlížel se kolem sebe, anebo pokud rozhlížel, bylo mu jedno, co vidí. Nevěřil, že se někdo má zle a že někdo potřebuje pomoc, ze svého blahobytu by neslevil ani drobek. Ani drobek z pod stolu by nedal žebrákovi, který lehával před jeho domem. Možná to byli jeho vlastní psi, kteří ubožákovi lízali jeho rány – a ti psi určitě dostávali od svého pána spoustu dobrůtek. Rozhodně víc, než ten rozbolavělý Lazar.

Pan boháč si žil svým životem a neohlížel se na nikoho. Všechny ze svého života vytěsnil. Je divné, že po jeho smrti to pokračuje dál? V životě nikoho nepotřeboval a nechtěl, ani po smrti nikoho nemá.

To je peklo. Absolutní sobectví, bezohlednost dovedená k dokonalosti. Opuštěnost všemi, a dokonce odloučení od Boha, pramene lásky a všeho dobrého. A možná nejhorší v tom všem – uvědomění si vlastní špatnosti a pochopení, že už není cesty zpátky.

Nebe pak na druhé straně je darem Božím. Darem Božím každému, kdo bojuje a zápasí, kdo prochází bolestí a strádáním; ať už je to bolest tělesná nebo duševní. A taky darem Božím každému, kdo usiluje v životě o spravedlnost pro všechny, kdo ve svém životě dá prostor milosrdenství, kdo dovolí, aby mu svědomí pohnulo duší, a kdo nehledí jen na sebe, ale ohlíží se i po ostatních a je ochotný se s nimi rozdělit o svá privilegia. Darem Božím každému, koho evangelium naladilo k chuti začít znova, znova se narodit.

Bůh je milosrdný a laskavý a má rád každého z nás, na každém z nás mu záleží. Radši odpouští než odsuzuje. A není žádný hřích, který by byl větší než Boží odpuštění.

Takže je jen na nás, jestli se rozhodneme pro peklo a tmu, nebo pro nebe a světlo, pro věčné sobectví nebo pro věčnou lásku a odpuštění.

Pane Ježíši Kriste, děkujeme Ti za odpuštění hříchů, které jsi nám získal svým vlastním utrpením. Děkujeme Ti za možnost nového začátku. Děkujeme Ti i za druhé lidi, kteří vstupují do našich životů se svým trápením a svou nouzí.

Otvírej naše oči, ať nepřehlídíme ty, kdo strádají a kdo potřebují naši službu. Naplňuj naše srdce soucitem a pomáhej nám nacházet cesty k účinné pomoci.

Proměňuj náš svět svým Duchem pokoje a lásky.

AMEN.